

NASIONALE SENIOR CERTIFIKAAT-EKSAMEN
NOVEMBER 2017

LATYN TWEEDE ADDISIONELE TAAL: VRAESTEL II

NASIENRIGLYNE

Tyd: 1½ uur

100 punte

Hierdie nasienriglyne word voorberei vir gebruik deur eksaminatore en hulpeksaminatore. Daar word van alle nasieners vereis om 'n standaardiseringsvergadering by te woon om te verseker dat die nasienriglyne konsekwent vertolk en toegepas word tydens die nasien van kandidate se skrifte.

Die IEB sal geen gesprek aanknoop of korrespondensie voer oor enige nasienriglyne nie. Daar word toegegee dat verskillende menings rondom sake van beklemtoning of detail in sodanige riglyne mag voorkom. Dit is ook voor die hand liggend dat, sonder die voordeel van bywoning van 'n standaardiseringsvergadering, daar verskillende vertolkings mag wees oor die toepassing van die nasienriglyne.

Vertaal die Latynse gedeeltes van ALBEI die volgende gedeeltes in Afrikaans.

Skryf asseblief op ALTERNATIEWE REËLS.

VRAAG 1

Om sy oom se dood te verewig vertel Plinius dit aan die historikus Tacitus. Hy verduidelik wat aanleiding gegee het tot sy oom se ekspedisie en waarom hy hom nie op die reis vergesel het nie. Hy beskryf die kalmte wat hy vertoon het terwyl hy blindelings in die ramp ingevaar het en die vreedsame manier waarop hy gesterf het.

rogas ut tibi de **exitio avunculi** mei scribam; gratias ago.⁴ nam **quamvis** ipse plurima opera scripsit, video scriptorum tuorum immortalem gloriam morti eius datum iri, si **celebretur** a te.⁸

Miseni avunculus erat ubi classi **praeerat**.³ quodam die hora fere septima mater mea nubem **inusitata** magnitudine ex Vesuvio ortam esse **monstrat**.⁷ **avunculo** meo, **eruditissimo** viro, magnum et proprius cogendum esse visum est.⁵ navem parari iubet; mihi **facultatem**, si venire vellem, dat; respondi studere me malle.⁶ simul ac egrediebatur domo, epistulam **Rectinae** subito periculo exterritae accepit.⁴

properat illo loco unde alii fugiunt in periculum ipsum sine metu.⁴ ubique nox erat: domus multis tremoribus **nutabant** et nunc huc, nunc illuc abire aut referri videbantur.⁷ Ubi dies redditus est, corpus ut fuerat **indutus**, inventum est;⁴ **habitus** corporis erat **quiescenti** quam mortuo similior.³

[Aangepas uit: Pliny, *Epistulae* VI, 16]

VRAAG 2

Antiochus het 'n lampstaander vir 'n tempel in Rome laat maak. Toe die tempel voltooi is, is hy mislei om die lampstaander na Verres toe te stuur vir inspeksie. Verres het toe daarin geslaag om die lampstaander vir homself te hou.

Cum rex Antiochus **candelabrum**, e **gemmis** clarissimis factum, Romam attulisset ut in **Capitolio** poneret, templum **lovis** nondum perfectum esse invenit.⁸ itaque id secum in Syriam reportare statuit ut, cum audisset templum lovis dedicatum iri,⁵ legatos mitteret cum ceteris rebus illud pulcherrimum donum in **Capitolium** allatum.⁵

haec res ad Verris aures pervenit.² iste plurimis verbis petit a rege Antiocho ut id ad se mittat;⁵ dicit se **inspicere** cupere neque se aliis videndi potestatem esse facturum.⁴

Antiochus animo puerile nihil suspicatus est et suis imperat ut **candelabrum involutum** ad Verrem ferant.⁶

cum satis iam **inspexisse** videretur, tollere incipient ut referant⁴ sed iste ait se illud velle diutius **inspicere** illosque discedere iubet et candelabrum relinquere.⁶

[Aangepas uit Cicero, *In Verrem II.* v.63–65]

Totaal: 100 punte